

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 91 0 П 011657 14 Рев
Бања Лука, 23.02.2017. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу које чине судија Роса Обрадовић, као предсједник вијећа, а судије Војислав Димитријевић и Горјана Попадић, као чланови вијећа, у правној ствари тужилаца С.Т., И.Т., З.М. и И.М., које заступа С.Т. и Н.С. адвокат из И., против тужених Општина В., коју заступа Правобранилаштво Републике Српске, сједиште замјеника у Фочи и ЈПШ С.ш. а.д. С.- ШГ П. из В., ради утврђења права својине, предаје у посјед и кориштење некретнина, вриједност спора 10.001,00 КМ, одлучујући о ревизији тужилаца која је изјављена против пресуде Окружног суда Источно Сарајево број: 91 0 П 011657 12 Гж од 27.6.2013 године, на сједници вијећа која је одржана 23.2.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Вишеграду број 91 0 П 011657 10 П од 10.8.2012. године одбијен је тужбени захтјев којим се тражи да се утврди да су тужиоци, власници, посједници и корисници некретнина поближе означених изреком те пресуде и да су тужени дужни предати тужиоцима ове некретнине у посјед и кориштење, те да тужени трпе да се на поменути некретнинама у земљишним и катастарским књигама тужиоци упишу као власници-сувласници и посједници, и то тужиоци С.Т. и И.Т. са по 1/3 дијела, а тужиоци З.М. и И.М. са по 1/6 дијела и да се у противном наведени упис изврши на основу пресуде, као и са захтјевом за накнаду трошкова поступка. Истом пресудом тужиоци су обавезани да туженој Општина В. накнаде трошкове парничног поступка у износу од 5.100,00 КМ, док је ова тужена одбијена са захтјевом за накнаду трошкова поступка који представља разлику траженог и досуђеног износа.

Другостепеном пресудом Окружног суда Источно Сарајево број: 91 0 П 011657 12 Гж од 27.6.2013 године жалба тужилаца је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Против другостепене пресуде тужиоци су благовремено изјавили ревизију због повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примјене материјалног права те предлаже да се другостепена пресуда преиначи или укине и предмет врати на поновно суђење.

Тужени су у одговорима на ревизију предложили да се иста одбије као неоснована.

Ревизија није основана.

Предмет спора по тужби у овој парници је захтјев тужилаца за утврђење права власништва на узурпираном земљишту и предаја у посјед истог.

Наконведеног поступка пред првостепеним судом утврђено је: да се предметне некретнине у земљишним књигама никада нису водиле као власништво тужилаца или њихових правних предника; да је као посједник некретнина које су предмет овога парничног поступка била уписана А.Т. (мајка тужилаца); да се при рјешавању узурпације рјешењем број 1.806 од 20.6.1961. године не признаје узурпација на предметним некретнинама.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио постављени тужбени захтјев налазећи да тужиоци нису доказали да су право власништва, односно сувласништва на спорним некретнинама стекли од лица које је прије њих било укњижено као власник од којег би они изводили своје право.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правни закључак првостепеног суда.

Другостепена пресуда је правилна.

Тужиоци као правни основ стицања права власништва на предметним некретнинама заснивају на одржају, јер ни они, а ни њихови правни предници никада нису били уписани у земљишним књигама.

Одржај као (оригинарни) начин стицања права власништва подразумијева прије свега посјед, односно фактичку власт на ствари, за коју тужиоци тврде да имају још од 1918. године, када је према наводима тужбе њихов отац Сулејман Табаковић извршио узурпацију. Под узурпацијом се у смислу одредбе члана 2. став 1. Закона о узурпацијама- Пречишћени текст („Службени лист СР БиХ број: 6/78) има сматрати свако самовласно заузимање, односно бесправно држање земљишта у државној својини.

Међутим, губи се из вида други услов за стицање права својине одржајем, а који се огледа у захтјеву да посјед буде савјестан. Овај услов је као такав прописан свим законима које се односе на овај начин стицања права власништва од 1918. године па све до данас.

Тако према параграфу 1463 Аустријског грађанског законика који је био на снази 1918. године као услов за одржај постављен је да „посјед мора бити поштен“, а према параграфу 326. истога законика посједник је „непоштен“ ако зна или из околности мора мислити, да је туђа ствар коју посједује. Ако се имају виду да се

према наводима тужбе ради о узурпацији, онда је јасно да је правни предник тужилаца знао да предметне некретнине нису његово власништво. Уосталом ово произилази и из захтјева за признање узурпације који је поднијела А.Т., која дакле није тражила признање права власништва на основу одржаја.

Савјесност посједа је захтјев за стицање права власништва према одредбама члана 28. Закона о основним својинскоправним односима ("Службени лист СФРЈ" број 6/80 и 36/90 и "Службени гласник Републике Српске" број: 38/03), који закон је ступио на снагу 1.9.1980. године. При томе треба имати у виду да је одредбом члана 29. истога закона прописано да на стварима у друштвеној својини се не може стећи право својине одржајем.

И најзад одредбом члана 58. став 2. важећег Закона о стварним правима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 124/08, 58/09 и 95/11) је прописано да самостални посједник непокретности, чији је посјед савјестан, стиче одржајем својину на непокретности истеком двадесет година непрекидног посједа.

Према томе, код неспорне чињенице да тужиоци, а ни њихови правни предници, нису били савјесни посједници, јер је посјед стечен узурпацијом, без обзира на дужину трајања посједа нису могли стећи право својине на предметним некретнинама путем одржаја.

Стога ревизиони приговори којим се доводе у питање закључци нижестепених судова у погледу трајања и обима посједа тужилаца нису од значаја, јер се у конкретном случају већ по наводима саме тужбе ради о узурпацији, односно држању у посједу некретнина за које посједник зна да нису његове.

Код оваквог стања ствари ревизија тужилаца се указује као неоснована па је исту ваљало одбити на основу одредбе члана 248. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13).

Предсједник вијећа,
Роса Обрадовић

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић